

МІНІСТЕРСТВО КУЛЬТУРИ УКРАЇНИ
ХАРКІВСЬКА ДЕРЖАВНА АКАДЕМІЯ КУЛЬТУРИ
Факультет музичного мистецтва
Кафедра естрадного та народного співу

ПЕДАГОГІЧНА ПРАКТИКА

Програма та навчально-методичні матеріали

Галузь знань 02 «Культура і мистецтво»

Спеціальність 025 «Музичне мистецтво»

Освітньо-професійна програма «Народний спів»

Рівень вищої освіти – перший (бакалаврський)

Харків, 2026

УДК 378.147-027.22:784.4](073)
П24

Рекомендовано до друку науково-методичною радою ХДАК
(протокол № від 2026 року)

Рецензенти:

Ірина Коновалова – професор, доктор мистецтвознавства, завідувач кафедри теорії та історії музики Харківської державної академії культури;

Світлана Манько – доцент, кандидат мистецтвознавства, завідувач кафедри естрадного та народного співу Харківської державної академії культури.

Укладачі:

Карчова Юлія Іванівна, кандидат мистецтвознавства, доцент кафедри естрадного та народного співу;

Бреславець Галина Миколаївна, кандидат мистецтвознавства, доцент, доцент кафедри естрадного та народного співу;

Осипенко Вікторія Володимирівна, кандидат мистецтвознавства, доцент, доцент кафедри естрадного та народного співу;

Шишкіна Олена Анатоліївна, доцент кафедри естрадного та народного співу.

Педагогічна практика : програма та навчально-методичні матеріали дисципліни для здобувачів вищої освіти першого (бакалавр.) рівня, спец. 025 П24 «Музичне мистецтво», освітня програма «Народний спів» / М-во культури України, Харків держ. акад. культури, Ф-т музичного мистецтва, Каф. естрадного та народного співу ; [уклад.: Юлія Карчова, Галина Бреславець, Вікторія Осипенко, Олена Шишкіна]. Харків : ХДАК, 2026. 36 с.

Педагогічна практика забезпечує системну підготовку здобувачів до педагогічної діяльності, сприяють удосконаленню комунікативних, організаційних і творчих умінь, а також формуванню готовності до роботи в закладах мистецької освіти та культури.

УДК 378.147-027.22:784.4](073)

© Харківська державна академія культури, 2026
© Карчова Ю. І., 2026
© Бреславець Г. М., 2026
© Осипенко В. В., 2026
© Шишкіна О. А., 2026

Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, напрям підготовки, освітньо-кваліфікаційний ступінь	Характеристика навчальної дисципліни
		денна форма навчання
Кількість кредитів – 3	Галузь знань 02 культура і мистецтво	Практика
	Спеціальність 025 музичне мистецтво	
Загальна кількість годин - 90	Освітньо-професійна програма народний спів	Рік підготовки:
		4-й
		Семестр
		8-й
		Лекції
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 4	Рівень вищої освіти – перший (бакалаврський)	-
		Практичні, семінарські
		–
		Лабораторні
		-
		Самостійна робота
		90 год.
		Індивідуальні завдання: -
Вид контролю: залік		

Примітка. Співвідношення кількості годин практичних занять до самостійної роботи становить: 0/ 90

1. Мета та завдання навчальної дисципліни

Місце навчальної дисципліни в освітній програмі. Дисципліна «Педагогічна практика» є обов'язковою складовою професійної підготовки здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти спеціальності 025 «Музичне мистецтво» освітньо-професійної програми «Народний спів». Педагогічна практика забезпечує формування професійної готовності майбутнього викладача до здійснення освітньої діяльності у закладах мистецької освіти. У процесі проходження практики здобувачі освіти набувають досвіду організації та проведення індивідуальних занять із сольного та ансамблевого співу, застосування сучасних методів, форм і технологій навчання, планування освітнього процесу та аналізу результатів навчальної діяльності учнів.

Зміст дисципліни передбачає інтеграцію теоретичних знань і практичних умінь, отриманих під час вивчення фахових дисциплін, зокрема: «Сольний спів», «Методика викладання спеціальних дисциплін», «Вокальний ансамбль», «Сценічний практикум народнопісенного виконавства» тощо.

Дисципліна спрямована на формування професійних компетентностей майбутнього викладача вокалу, розвиток педагогічного мислення, уміння планувати, проводити й аналізувати уроки, здійснювати індивідуальний підхід до учнів та забезпечувати їхній творчий розвиток.

Обсяг дисципліни в кредитах ЄКТС та його розподіл у годинах за формами організації освітнього процесу та видами навчальних занять.

Кількість кредитів – 3.0;

Загальна кількість годин – 90;

Самостійна робота здобувача вищої освіти – 90 год.

Статус дисципліни: обов'язкова.

Мета курсу: педагогічна практика здобувачів вищої освіти ОПП «Народний спів» – є важливою складовою частиною підготовки викладачів закладів фахової передвищої освіти. Метою педагогічної практики є формування

професійної компетентності майбутнього викладача сольного співу народного напрямку, здатного ефективно організовувати та здійснювати освітній процес у закладах мистецької освіти, застосовувати сучасні методики навчання, розвивати вокальні та творчі здібності учнів.

Завдання навчальної дисципліни є: закріплення та поглиблення теоретичних знань із фахових дисциплін; формування вмінь планувати освітній процес (складати поурочні плани, добирати репертуар, визначати методичні прийоми роботи); набуття досвіду проведення індивідуальних і групових занять із сольного та ансамблевого співу; формування навичок розвитку вокально-технічних умінь учнів (дихання, звуковедення, інтонація, дикція, художня інтерпретація); оволодіння методами педагогічного аналізу та самоаналізу уроку; розвиток комунікативних умінь та педагогічної етики; формування здатності здійснювати індивідуальний підхід до учнів з урахуванням їх вікових та психологічних особливостей; набуття досвіду підготовки учнів до концертних виступів та участі у творчих заходах.

Отже, завданням педагогічної практики є підготовка висококваліфікованих викладачів сольного співу народного напрямку з певним переліком необхідних компетентностей.

Загальні та фахові компетентності, які формує дисципліна (відповідно до освітньо-професійної програми)

Загальні компетентності (ЗК)

ЗК 1 Здатність до спілкування державною мовою як усно, так і письмово.

ЗК 2 Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.

ЗК 4 Вміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми.

ЗК 6 Навички міжособистісної взаємодії.

ЗК 7 Здатність бути критичним і самокритичним.

ЗК 8 Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ЗК 11 Здатність оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт.

ЗК13 Здатність виявляти ініціативу та підприємливість.

ЗК 15 Здатність генерувати нові ідеї (креативність).

ЗК 17 Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.

ЗК 18 Здатність запобігати виникненню надзвичайних ситуацій та виробничих ризиків, а в разі їх виникнення приймати адекватні рішення та виконувати дії, спрямовані на їх ліквідацію, надавати домедичну допомогу потерпілим при нещасних випадках, використовувати та застосовувати у своїй практичній діяльності технології, спрямовані на забезпечення здорових і безпечних умов існування людини в сучасному навколишньому середовищі.

ЗК 19 Здатність ухвалювати рішення та діяти, дотримуючись принципу неприпустимості корупції та будь-яких інших проявів недоброчесності

Спеціальні (фахові, предметні) компетентності (СК)

СК 1 Здатність демонструвати достатньо високий рівень виконавської майстерності.

СК 4 Здатність усвідомлювати взаємозв'язки та взаємозалежності між теорією та практикою музичного мистецтва.

СК 5 Здатність використовувати знання про основні закономірності й сучасні досягнення у теорії, історії та методології музичного мистецтва.

СК 6 Здатність використовувати професійні знання та навички в процесі творчої діяльності.

СК8 Здатність здійснювати диригентську діяльність.

СК9 Здатність розуміти основні шляхи інтерпретації художнього образу.

СК 10 Здатність застосовувати базові знання провідних музично-теоретичних систем та концепцій.

СК 12 Здатність збирати, аналізувати, синтезувати художню інформацію та застосовувати її в процесі практичної діяльності.

СК 13 Здатність використовувати широкий спектр міждисциплінарних зв'язків.

СК 15 Здатність здійснювати редакторську/ менеджерську/ лекторську/ аранжувальну/ звукорежисерську діяльність в сфері музичного мистецтва.

СК 16 Здатність використовувати засоби масової інформації для просвітництва, популяризації та пропаганди досягнень музичної культури.

СК18 Здатність свідомо поєднувати інновації з усталеними вітчизняними та світовими традиціями у виконавстві, музикознавстві та музичній педагогіці.

СК 20. Здатність застосовувати засоби академічного, автентичного та стилізованого вокального виконавства у сфері народної пісенності, поєднуючи традицію з індивідуальним художнім баченням.

Програмні результати навчання

РН 1. Демонструвати артистизм, виконавську культуру та технічну майстерність володіння інструментом (голосом) на належному фаховому рівні під час виконавської (диригентської) діяльності.

РН 2. Володіти методами та навичками оркестрової та ансамблевого гри (ансамблевого / хорового співу), репетиційної роботи та концертних виступів.

РН 3. Демонструвати різні методики удосконалення виконавської діяльності.

РН 4. Аналізувати музичні твори з виокремленням їх належності до певної доби, стилю, жанру, особливостей драматургії, форми та художнього змісту.

РН 5. Відтворювати драматургічну концепцію музичного твору, створювати його художню інтерпретацію.

РН 11. Застосовувати теоретичні знання та навички в редакторській/ менеджерській/ лекторській та звукорежисерській практичній діяльності.

РН 12. Володіти термінологією музичного мистецтва, його понятійно-категоріальним апаратом.

РН 13. Вміти здійснювати педагогічну діяльність.

РН 14. Використовувати на професійному рівні методи та прийоми викладання гри на інструменті/ вокалу/ диригування/ теорії, історії музики/ композиції.

РН 18. Володіти знаннями, уміннями й навичками щодо забезпечення необхідного рівня безпеки у надзвичайних ситуаціях, охорони праці та виробничої санітарії.

РН 19. Знати основи запобігання корупції, суспільної та академічної доброчесності на рівні, необхідному для формування нетерпимості до корупції та проявів недоброчесної поведінки серед здобувачів освіти та вміти застосовувати їх в професійній діяльності

РН 21. Застосовувати техніки академічного, автентичного й стилізованого вокального виконання для створення художньо цілісного образу виконавця народного жанру.

РН 23 Демонструвати поглиблене знання специфіки української культури, розуміння фольклорних традицій та витоків, на основі яких розвивається українська культура.

Критерії оцінювання результатів навчання Оцінювання знань здійснюється за 100 бальною рейтинговою шкалою. Основним критерієм успішності вивчення здобувачем освіти навчальної дисципліни є отримання ним не менш як 60 балів зі 100 за сукупністю усіх видів робіт: складання підсумкового заліку, виконання індивідуальних завдань на заняттях та завдань для самостійної роботи.

Критерії оцінювання результатів навчання:

<p><i>Високий рівень знання матеріалу курсу (90–100 балів, А, відмінно):</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> - вільне володіння понятійним апаратом; - проведення відкритого уроку з учнем на високому рівні; - вільна здатність втілювати різні композиції творчої програми на високому технічному і художньо-виконавському рівнях;
--	---

	<ul style="list-style-type: none"> - дотримання усіх вимог стандартів своєчасно та в повному обсязі оформлення документів з практики.
<p><i>Достатньо високий рівень знання матеріалу курсу (74–89 балів, С, В, добре):</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> - добре володіння основними термінами і поняттями; - проведення відкритого уроку з учнем на достатньо високому рівні; - добрий рівень виконання всіх творів відповідно програми курсу; - не дотримання окремих вимог стандартів своєчасно та в повному обсязі оформлення документів з практики.
<p><i>Посередній рівень знання матеріалу курсу (60–73 балів, D, E, задовільно):</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> - посередній рівень володіння основними термінами і поняттями, - недостатньо вільне володіння голосом і слабкі технічні та художньо-виконавські можливості; - проведення занять з учнями на посередньому рівні; - посередній рівень виконання творчої програми.
<p><i>незадовільний рівень з можливістю повторного складання (35–59 балів, FX, незадовільно)</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> - незнання окремих термінів та понять, - незнання основного матеріалу курсу і неспроможність втілення творчої програми; - проведення занять з учнями на незадовільному рівні; - незадовільний рівень виконання окремих творів програми.
<p><i>Незадовільний рівень з обов'язковим повторним вивченням дисципліни (0–34 бали, F, незадовільно):</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> - незнання основних термінів та понять, - незнання матеріалу курсу і неспроможність втілювати твори програми; - проведення занять з учнями на незадовільному рівні з повторною передачею; - нездатність до виконання більшості програмних завдань

Педагогічна практика - це складова частина підготовки здобувачів до здійснення педагогічної діяльності в закладах освіти різного рівня, в межах якої здобувачі освіти можуть удосконалити навички педагогічної майстерності та методики викладання фахових дисциплін. Базами практики

можуть бути заклади освіти I-II рівнів акредитації будь-якої форми власності в Україні, які повинні відповідати таким вимогам:

- здатність забезпечити виконання програми практики відповідних освітніх рівнів та спеціальностей.
- наявність структур, що відповідають спеціальностям (освітнім програмам), за якими здійснюється підготовка фахівців в Академії.
- можливість кваліфікованого керівництва практикою здобувачів;
- надання здобувачам права користуватися бібліотекою, лабораторіями, технічною та іншою документацією, необхідною для виконання програми практики, з урахуванням політики конфіденційності підприємства.

З базами практики Академія завчасно укладає угоди на її проведення за відповідною формою. Угода є юридичною основою для проведення практики. Тривалість дії угоди погоджується договірними сторонами. Вона може визначитися на період конкретного виду практики або терміном до 5 років. Здобувачі можуть самостійно з дозволу відповідних кафедр визначати для себе базу проходження практики за умови, що вона відповідає встановленим вимогам для проходження визначеної практики.

У разі настання випадків, передбачених чинним законодавством, проходження практики може відбуватися в дистанційному режимі. Проходження практики в дистанційному режимі не передбачає зміну форми здобуття освіти. Взаємодія з керівниками практики (від Академії, кафедри та/або бази практики) відбувається в синхронному та/або асинхронному режимах за допомогою інформаційно-комунікаційних технологій (зокрема, сервісів відеоконференцій Zoom, Google Meet та ін., електронних кабінетів на платформах Moodle або Google Class тощо).

Угоди на проведення практики здобувачів вищої школи розміщені на офіційному сайті ХДАК.

2. Права і обов'язки сторін практики

Керівник практики від кафедри:

- бере участь у установчій та підсумковій частині практики;
- забезпечує контроль та постійне керівництво виконанням здобувачами індивідуального плану проходження практики;
- надає консультації здобувачам щодо виконання індивідуального плану та робочої програми практики;
- аналізує та оцінює роботу здобувачів;
- надає методичну допомогу практикантам щодо організації та проведення занять з учнями з практики;
- залікове заняття обговорюється і оцінюється;
- перевіряє та оцінює звітну документацію здобувачів-практикантів;
- оцінює результати всіх видів роботи в період проходження здобувачами практики й виставляє оцінку;
- приймає інформацію від керівника факультету (заступника декана, особи відповідальної на факультеті за практику) щодо укладення угод про практику та розподілу здобувачів за базами практик;
- узгоджує з базами практики контингент здобувачів;
- готує листи-звернення на бази практики та направлення на бази практики для здобувачів;
- разом с керівництвом деканату та керівниками практики від кафедри приймає участь у інструктивних зборах, організаційних заходах, установчих нарадах, ознайомлює здобувачів з порядком проходження практики;
- контролює види і терміни проведення практики, визначені навчальними планами;
- здійснює інспектування практики;
- бере участь у підсумкових зборах (конференціях) на яких аналізують та обговорюють практику, висловлюють пропозиції, рекомендації,

побажання щодо вдосконалення організації проведення та зміст практики.

- на основі факультетських звітів про практику готує щорічний підсумковий звіт по академії;
- вивчає нові підприємства й установи з метою використання їх як баз практики для здобувачів академії;
- забезпечує кафедру нормативною документацією з питань практики;
- на початку практики проводить інформаційні збори на яких інструктує здобувачів з техніки безпеки, ознайомлює з порядком отримання документації (направлення, програми, щоденники, індивідуальні завдання, тощо);
- надає консультації здобувачам щодо виконання індивідуальних завдань з робочої програми практики;
- ознайомлює керівників від баз практик з програмою практики й обов'язками, які покладаються на них;
- періодично інформує деканат факультету про проходження практики, вирішує з ними поточні питання;
- контролює виконання здобувачами правил внутрішнього трудового розпорядку, контролює ведення керівником від бази практики обліку відвідування студентами практики;
- здійснює підведення підсумків практики, дає оцінку роботі здобувача, складає звіт і надає його керівникові факультету;
- у складі комісії бере участь у прийнятті заліку з практики.

Обов'язки керівника практики від бази практики:

- надає зал для виступу здобувачів;
- несе особисту відповідальність за проведення практики в межах своєї компетенції;
- організовує практику згідно з програмами практики;
- визначає місця практики, забезпечує найбільшу ефективність її проходження;

- організовує проведення інструктажу з охорони праці, техніки безпеки та протипожежної безпеки відповідними фахівцями;
- забезпечує виконання погоджених з навчальним планом графіків проходження практики по структурних підрозділах підприємства;
- надає здобувачам-практикантам можливість користуватись наявною літературою, необхідною документацією;
- забезпечує і контролює дотримання здобувачами-практикантами правил внутрішнього розпорядку;
- створює необхідні умови для засвоєння практикантами нової техніки, передової технології, сучасних методів організації праці.

Обов'язки здобувача-практиканта:

Здобувач Академії під час проходження практики зобов'язаний:

- до початку практики одержати консультацію щодо оформлення документів (на інструктивних зборах з практики або в індивідуальному порядку);
- своєчасно прибути на базу практики
- вивчити і суворо дотримуватися правил охорони праці, техніки безпеки і виробничої санітарії;
- у повному обсязі виконати всі завдання програми практики; вести щоденник проходження практики;
- з дотриманням усіх вимог і стандартів своєчасно оформити всі документи з практики у формі звіту і скласти залік з практики;
- проходити практику за термінами, визначеними в навчальному плані. Зміна терміну проходження практики з поважних причин або продовження терміну практики здійснюється за рішенням кафедри, узгодженим з деканатом і затверджується наказом по академії.
- відвідувати заняття з практики;
- відвідувати і проводити всі заплановані програмою заняття;
- мати індивідуальний план роботи, затверджений керівником практики;

- вести звіт, де мають відобразитися всі види діяльності, передбачені навчальним процесом.

3. Програма навчальної дисципліни

Навчальна дисципліна складається з 5 розділів, які містять 10 тем, які пов'язані між собою змістовними складовими

Розділ 1. Організація проходження педагогічної практики. (1 тема).

Розділ 2. Знайомство із нормативно-правовими документами, структурою та форматом роботи закладу (бази практики). (2 теми).

Розділ 3. Навчально-методична діяльність. (3 теми).

Розділ 4. Практично-педагогічна діяльність. (3 теми).

Розділ 5. Завершальний етап практики. (1 тема).

4. Структура навчальної дисципліни

Назви розділів і тем	Кількість годин					
	усього	у тому числі				
		л	п	лаб	інд	с.р.
1	2	3	4	5	6	7
4 курс						
8 семестр						
Розділ 1. Організація проходження педагогічної практики						
Тема 1. Організаційні заходи щодо проходження практики; обговорення специфіки виконання індивідуальних завдань практикантів; зустріч із педагогічним колективом закладу, який є базою практики.	5	–	–	–	–	5
Розділ 2. Знайомство із нормативно-правовими документами, структурою та форматом роботи закладу						

Тема 2. Знайомство із специфікою роботи та освітньою діяльністю закладу, який є базою практики;	5	–	–	–	–	5
Тема 3. Ознайомлення із нормативною документацією, пов'язаною із освітньою діяльністю колективу бази практики	15	–	–	–	–	15
Розділ 3. Навчально-методична діяльність						
Тема 4. Аналіз репертуарної політики закладу-бази практики;	5	–	–	–	–	5
Тема 5. Ознайомлення із планами-конспектами уроків наявними у закладі бази практики.	10	–	–	–	–	10
Тема 6. Обговорення методичних рекомендацій для самостійної роботи учня.	5	–	–	–	–	5
Розділ 4. Практично-педагогічна діяльність						
Тема 7. Розробка планів-конспектів уроків для учнів різних класів;	10	–	–	–	–	10
Тема 8. Проведення пробних занять із учнями різних класів;	10	–	–	–	–	10
Тема 9. Участь у репетиційній роботі з підготовки до концертних/конкурсних виступів або екзаменів.	15	–	–	–	–	15
Розділ 5. Завершальний етап практики						

Тема 10. Підготовка звітної документації з практики.	10	–	–	–	–	10
Усього годин	90					90

Строки оформлення звітної документації здобувачами вищої освіти та підведення підсумків практики: звіт здобувачі мають надати у 8 семестрі 4-го курсу протягом 1 тижня після закінчення практики.

Методичні рекомендації

1. Методи організації та здійснення практичної діяльності за джерелом інформації: словесні (пояснення, розповідь, бесіда, усний аналіз музичного твору); наочно-ілюстративні (ілюстрація інструментально-виконавських прийомів й методів).
2. Методи організації та здійснення практичної діяльності за логікою передачі і сприймання навчальної інформації: індуктивні; дедуктивні; узагальнення інформації; аналітичні; синтетичні.
3. Методи організації та здійснення практичної діяльності за рівнем самостійності мислення: репродуктивні; евристичні (спрямовані на вироблення індивідуального стилю музично-педагогічної діяльності); креативні, творчі (створення художньої інтерпретації музичних творів та художньо-педагогічної інтерпретації музичного твору).
4. Методи організації та здійснення практичної діяльності за ступенем управління навчальною діяльністю: під керівництвом викладача; самостійна робота здобувачів.
5. Методи формування мотивації практичної діяльності: заохочення до педагогічної та музично-виконавської діяльності; створення ситуації зацікавленості.

Виконання практичних завдань передбачас:

- ознайомлення зі структурою та специфікою роботи закладу мистецької освіти, навчальною документацією, програмами з сольного співу, вокального ансамблю;

- спостереження та аналіз уроків викладача-наставника з подальшим методичним обговоренням;
- планування та складання поурочних планів-конспектів індивідуальних занять із сольного співу;
- добір навчального та концертного репертуару з урахуванням вікових, індивідуальних і вокальних особливостей учнів;
- проведення індивідуальних занять із розвитку вокально-технічних навичок (дихання, опора звуку, інтонаційна точність, звуковедення, дикція, артикуляція, художня інтерпретація);
- застосування сучасних методів і прийомів навчання народного співу;
- формування в учнів сценічної культури, виконавської майстерності та творчої самостійності;
- здійснення педагогічного аналізу та самоаналізу проведених уроків;
- участь у підготовці учнів до академконцертів, конкурсів, тематичних заходів школи мистецтв;
- ведення звітної документації з педагогічної практики;
- дотримання норм педагогічної етики та створення сприятливого психологічного клімату на заняттях.
- Ведення щоденника практики, з фіксацією виконаних видів роботи, отриманих рекомендацій, саморефлексію й оцінку власних результатів

За цю роботу виноситься залікова оцінка – диференційований залік. Завершується практика диференційованим заліком.

ЗВІТНА ДОКУМЕНТАЦІЯ: Письмовий щоденник та звіт здобувача, де розкривається зміст всієї виконаної роботи, характеристика на учня мистецького закладу (після проведення відкритого кроку). По завершенню практики здобувачі отримують характеристику про проходження виконавської практики від керівника педагогічної практики та оцінку про проходження практики, що дається керівником практики від ХДАК.

5. Теми самостійної роботи

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Організаційно-методичні аспекти проходження педагогічної практики: ознайомлення з вимогами до виконання індивідуальних завдань та взаємодія з педагогічним колективом бази практики.	5
2	Ознайомлення зі специфікою функціонування та організацією освітнього процесу закладу – бази педагогічної практики.	5
3	Вивчення нормативно-правової та навчально-методичної документації, що регламентує освітню діяльність закладу – бази практики.	15
4	Аналіз принципів формування та добору репертуару в освітній діяльності закладу, що є базою практики	5
5	Ознайомлення із планами-конспектами уроків наявними у закладі бази практики.	10
6	Аналіз і визначення методичних підходів до забезпечення ефективної самостійної роботи учня.	5
7	Підготовка поурочних планів-конспектів для учнів різних вікових та навчальних груп.	10
8	Апробація власних методичних розробок під час проведення занять з учнями різних рівнів підготовки.	10
9	Участь в організації та проведенні репетиційної роботи, спрямованої на підготовку учнів до сценічних виступів, конкурсів і контрольних заходів.	15
10	Підготовка звітної документації з практики.	10
Разом		90

6. Методи навчання. Форми поточного та підсумкового контролю

Методи навчання

В процесі роботи над практичними завданнями курсу під час проходження практики застосовуються:

- о пояснювально-ілюстративний метод – керівник практики пояснює основи практики педагогічної діяльності;

- спостереження – участь або перегляд занять фахівців бази практики;
- репродуктивний метод – відтворення здобувачем того, що пояснив та показав керівник практики (сприяє формуванню знань, навичок і вмінь, формує основні розумові операції (аналіз, синтез, узагальнення));
- частково-пошуковий – активний пошук рішення практичних задач на основі загальноприйнятих методичних принципів;
- словесний метод – слово (розповідь, бесіда);
- практичні методи: здобувачі одержують знання й уміння, виконуючи практичні завдання;
- метод концертного тренінгу – участь у репетиційному процесі під час підготовки до концертів/конкурсів та екзаменів учнів бази практики;
- порівняльний метод – зіставлення власної педагогічної роботи із роботою представників педагогічного колективу бази практики;
- рефлексивно-аналітичний метод – оцінка власної педагогічної діяльності, аналіз помилок, оцінка динаміки професійного зростання;
- наочні методи: джерелом знань є наочні приклади (ілюстрування, показ).

Методи поточного та підсумкового контролю

Під час **поточного** контролю здобувач звітує про виконання індивідуального плану роботи, демонструє проміжні результати власної педагогічної діяльності. Контроль здійснюється шляхом перегляду керівником від закладу освіти записів у щоденнику практики.

Підсумковий контроль. Під час заліку здобувач повинен надати всю необхідну документацію, яка ілюструє результати пройденої ним практики та короткий усний звіт про виконану ним роботу.

Критерії підсумкового контролю:

- якість виконання завдань самостійної роботи здобувачів;
- ступінь опрацювання фактичного матеріалу з кожної теми;
- логічність і аргументованість викладу заключного звіту та самоаналізу у щоденнику практиканта, якість оформлення документації.
- своєчасність та повнота виконання індивідуальних завдань практики

Форми контролю

№ з/п	Вид контролю	Методи контролю
1.	Поточний	Усний моніторинг знань (консультація)
2.	Підсумковий контроль	Залік – усна доповідь практиканта про виконану роботу, надання звітної документації.

7. Розподіл балів, які отримують здобувачі освіти

Шкала орієнтовного нарахування балів за основні форми навчальної діяльності:

Перевірка виконання успішності напрацювання тем на практичних заняттях:

Розділ 1. – Організаційні заходи щодо проходження практики; обговорення специфіки виконання індивідуальних завдань практикантів; зустріч із педагогічним колективом закладу, який є базою практики – **10 балів**;

Розділ 2. Знайомство із нормативно-правовими документами, структурою та форматом роботи закладу – **10 балів**;

Розділ 3. Навчально-методична діяльність – **15 балів**;

Розділ 4. Практично-педагогічна діяльність – **15 балів**;

Розділ 5. Завершальний етап практики – **10 балів**;

Підсумковий контроль (залік) максимально **40 балів**;

Всього 100 балів

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90-100	A	відмінно	зараховано
82-89	B	добре	
74-81	C	задовільно	
64-73	D		
60-63	E		
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання

8. РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

Обов'язкова

1. Антонюк, Валентина. Вокальна педагогіка (сольний спів): Підручник. - К.: ЗАТ "Віпол", 2007. - 174 с.
2. Вовкун В. В. Мистецтво режисури масових видовищ: підручник / Василь Володимирович Вовкун. – К.: НакккіМ, 2015. – 356 с.
3. Голубєв П. Поради молодим педагогам-вокалістам / П. Голубєв. – К.: Муз. Україна, 1983. – 62с.
4. [Гмиріна С. В.](#) Постановка концертного номера як засіб фахової підготовки студента-вокаліста / С.В. Гмиріна // [Музичне мистецтво в освітологічному дискурсі](#). - 2017. - № 2. - С. 136-140. - Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/maed_2017_2_26
5. Гурба В. Г. Вокально-педагогічна робота викладача як фактор становлення майбутніх педагогів-вокалістів. // Педагогічний альманах. – 2014. – Вип. 24. С. 116-120. Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/pedalm_2014_24_21.
6. Гнидь Б. Виконавські школи України: Кафедра сольного співу НМАУ ім. П. І. Чайковського (1971-2001) / Б. Гнидь. – К.: НМАУ, 2002. – 96с.
7. Гнидь Б. Історія вокального мистецтва / Б. Гнидь. – К.: НМАУ, 1997. – 320с.
8. Голубєв П. Поради молодим педагогам-вокалістам / П. Голубєв. – К.: Муз. Україна, 1983. – 62с.
9. Дичківська І. М. Інноваційні педагогічні технології: Навчальний посібник. - К.: Академвидав, 2004. - 218 с.
10. Євтушенко Д. Роздуми про голос / Д. Євтушенко. – К.: Муз. Україна, 1979. – 92с.
11. Євтушенко Д. Питання вокальної педагогіки: Історія, теорія, практика / Д. Євтушенко, М. Михайлов-Сидоров. – К.: Мистецтво, 1963. – 340с.
12. Єрошенко О. В. Емоційні чинники у вокальному виконавстві (до проблематики психології співу) / Єрошенко О. В. // Вісн. Харк. держ. акад.

дизайну і мистец. : [зб. наук. пр.] / М-во освіти і науки України, Харк. держ. акад. дизайну і мистец. — Х., 2009. — № 10. — С. 27-34.

13. Єрошенко О. В. Креативність як характерна компонента вокального виконавства / Єрошенко О. В. // Традиції та новації у вищій архітектурно-художній освіті : зб. наук. пр. / М-во освіти і науки України, Харк. держ. акад. дизайну і мистец. — Х., 2008. — Вип. 4/6. — С. 26-29.

14. Єрошенко О. В. Про емоційну виразність голосу співака / О. В. Єрошенко // Культура України : зб. наук. пр. / Харк. держ. акад. культури. — Х., 2006. — Вип. 17 : Мистецтвознавство. Філософія. — С. 216–223.

15. Єрошенко О. В. Фізіологічні механізми емоцій і творчість актора-співака / О. В. Єрошенко // Проблеми взаємодії мистецтва, педагогіки та теорії і практики освіти : зб. наук. пр. / Харк. держ ун-т мистец. — Х., 2006. — Вип. 17. — С. 48–59.

16. Карчова Ю. І. Інтерпритація народнопісенної традиції у творчості Київського академічного ансамблю української музики «Дніпро» та Олени Кулик. *Fine Art and Culture Studies*, – Музичне мистецтво. Луцьк : Волин. нац. ун-т ім. Лесі Українки, 2025. № 3, Т.1. С. 106–112. <https://doi.org/10.32782/facs-2025-3-1-16>

17. Карчова Ю. І. Емоційність як характерна ознака української пісенності. *Культура та інформаційне суспільство XXI ст.*: матеріали всеукраїнської наук.-теоретичної конференції молодих учених. Харків : ХДАК, 2014. С. 115–116.

18. Карчова Ю. І. Тенденції інтерпретування народнопісенного виконавства в сучасному художньому просторі України . *Культура України*. Серія: Мистецтвознавство : зб. наук. пр. / М-во культури України, Харків. держ. акад. культури. — Харків, 2017. — Вип. 57. — С. 73–82.

19. [Кишакевич С.](#) Проблеми та перспективи використання інформаційно-комунікативних технологій на уроках музичного мистецтва в школі / С. Кишакевич // [Молодь і ринок](#). - 2015. - № 5. - С. 29-32. - Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Mir_2015_5_8

20. Мельник, М. М. Сольний концерт - популярна форма сучасної естради. Наукові записки. Серія: Мистецтвознавство. Тернопіль, 2017. № 2 (Вип. 37). С. 153-159.
21. Олексюк О. М. Музична педагогіка: Навчальний посібник. - К.: КНУКіМ, 2006. - 188 с.
22. Олексюк О. М., Ткач М.М. Педагогіка духовного потенціалу особистості: сфера музичного мистецтва: Навч. посіб. /О. Олексюк, М. Ткач. - К.: Знання України, 2004. - 264 с
23. Семененко І.В., Іваненко М.В., Павлюкова Г.В. Концертний виступ в контексті виконавської діяльності вокаліста. «Молодий вчений» • № 11 (51). - листопад, 2017 р. - Київський національний університет культури і мистецтв. - С. 652–655.
24. Прядко О. М. Вплив особистості педагога вокаліста на процес співацького розвитку студентів музично-педагогічних спеціальностей вищих навчальних закладів ЗАКЛАДІВ [Електронний ресурс]- Режим доступу : <https://enpuir.npu.edu.ua/bitstream/handle/123456789/9585/Pryadko.pdf?sequence=1>

Інформаційні ресурси

1. Віра ІБРЯМОВА-СИВОРАКША (Чернігів, Україна) Доповідь на тему: «Методика викладання традиційного співу – необхідний крок для збереження та популяризації співу як практики» <https://youtu.be/z-jntBtZ19Q?si=CKzXpPDli7KV4Sza>
2. Інноваційні методи вокального навчання, вокальні вправи у формуванні голосних(народна манера співу). https://youtu.be/I4PNSnBGrtc?si=1lzwp-Kwz_hXaguG
3. Креативна музична педагогіка. Юлія Сладковська. <https://youtu.be/DwcreWdOSIY?si=zRRvtlDf0eWayXK->
4. Оля Карпук. Авторський курс «ВОКАЛЬНА БАЗА» - <https://www.provoice.com.ua/course>

5. Секрети майстерних співаків – Євген Єфремов | Як навчитися традиційного співу https://youtu.be/xU327UtAxMw?si=4OWFrzP_-ZFiN-s3
6. МАРІЧКА МАРЧИК. ТЕХНІКА СПІВУ НАРОДНИМ ГОЛОСОМ. (MARICHKA MARCZYK. VOCAL TECHNIQUE OF FOLK SINGING). <https://youtu.be/nKg3a0wXEn0?si=HZonb31MDwsnX1sX>
7. Тринкаль І. М. Інноваційні технології на уроках музичного мистецтва для формування емоційно-чуттєвої сфери учнів // <https://naurok.com.ua/innovacijni-tehnologi-na-urokah-muzichnogo-mistectva-dlya-formuvannya-emoцино-chuttevo-sferi-uchniv-29953.html>
8. Коцюх Х. Б. Інноваційні технології на уроках музичного мистецтва // <https://vseosvita.ua/library/prezentacia-vikoristanna-innovacijnih-tehnologij-na-urokah-muzicnogo-mistectva-300369.html>
9. Пометун Олена. Що таке інтерактивне навчання https://youtu.be/BEXRzDR_6hg?si=-524nQnVb_anwqI
10. Тимченко Катерина. Вебінар: Педагогічні технології: основні поняття. Інноваційні методи та технології в освіті <https://youtu.be/6kxRakNLs20?si=2Fda77QrkM-5tihX>
11. Майстер-клас від Львівської хорової школи "Дударик" ім. Миколи Кацала. провадять викладачі Соломія Весоловська та Вікторія Бей // https://youtu.be/I-RUwi6e_6A?si=2k5ESOjsb6Gts9AB
12. Єфремов Євген. Як навчитися традиційного співу // <https://youtu.be/xU327UtAxMw?si=1vkElfYFMwDqK1nE>
13. . <http://photo.didjeridu.org.ua/hotynshchyna/Muzfolk.html....Іваницький>
Анатолій Іванович - назва з екрана
14. <http://www.folk.org.ua/> Українська автентична музика _ назва з екрана
15. <https://sites.google.com/site/zpkkvitky/> Електронне видання прижиттєвих праць К.Квітки
16. <https://sites.google.com/site/09cimp/> Дев'ята конференція дослідників Червононоруських та Володимирських земель НІДЛІМЕ Львівської музично\ академії (2011)

17. http://photo.didjeridu.org.ua/hotynshchyna/books/umf_ka/umf_ka4.pdf
Анатолій Іваницький Українська музична фольклористика _назва з екрана
18. Наше. Тексти пісень з нотами. — Р/д : [http://nashe.com.ua/song].
19. *Ноти. Золотий фонд української естради.* — Р/д :
[uaestrada.org/rizne/noty].
20. Українські народні пісні з нотами. — Р/д
zimorodokan.livejournal.com/6042.html

Рекомендовані збірки музичних творів

1. Дитинство і народна культура Слобожанщини: матеріали фольклор.-етногр. експедицій 1992–2000 років / Харк. обл. центр нар. творчості. — Х.: Регіон-інформ, 2000. — 150 с.
2. Купальські пісні / упоряд. О. І. Дей. — К. : Муз. Україна, 1970. — 206 с.
3. Пісні Слобідської України. Вип. 1. Пісні Харківщини: фоногр. зб. / збир. робота, розшифровка нотних текстів та упоряд. Л. Новікової. — Х.: Майдан, 1996. — 187 с.
4. Пісні Слобідської України. Вип. 2. Записи з Лебединщини : фоногр. зб. / збир. робота, нотація О. І. Стеблянка. — Х.: Майдан, 1998. — 200 с.
5. Українські жартівливі пісні / упоряд., передм., прим. М. М. Красикова. — Х.: Фоліо, 2004. — 287 с.
6. Народні пісні. Записи Людмили Ефремової. — К.: Наук. думка, 2006. — 575 с.
7. Пісенний фольклор Харківщини у записах 1979–1983 рр. / зібрав, упоряд. і транскрибував О. Щетинський. — Х.: Акта, 2007 — 145 с.
8. Фольклорні осередки Харківщини / упоряд.: К. Дорохова, В. Осадча, — Х.: Регіон-інформ, 2002. — 379 с. — (Муравський шлях — 2002).
9. Обрядові пісні Слобожанщини (Сумський регіон) / Фольклор. записи та упоряд. В. В. Дубравіна. — Суми : Унів. кн., 2005 — 446 с.: ілюстр.
10. Традиційна народна культура Дворічанського району Харківської області / упоряд. М. О. Семенова. — Х.: Регіон-інформ, 2001. — 160 с.

11. Ступницький В. Пісні Слобідської України / В. Ступницький; передм. В. М. Осадча. — Х.: Майдан, 2007 — 52 с.
12. Матвієнко Н. Ой, виорю нивку широкою / Н. Матвієнко. — К.: УЦНК «Музей Івана Гончара», 2003 — 276 с.
13. Іваницький А. І. Хрестоматія з українського музичного фольклору (з поясненнями та коментарями): навч. посіб. для вищ. навч. закл. культури і мистец. I–IV рівня акредитації / А. І. Іваницький. — Вінниця: Нова книга, 2008. — 520 с.
14. Балади. Родинно-побутові стосунки / упоряд. О. І. Дей [та ін.]. — К.: Наук. думка, 1988. — 528 с.
15. Берегиня: укр. нар. пісні: пісенник / упоряд., передм. та прим. В. К. Борисенко. — К.: Муз. Україна, 1991. — 95 с.: ноти.
16. Дзига: укр. дит. та молодечі ігри та розваги / під ред П. Г. Черемського. — Х.: Друк, 2000. — 520 с.
17. Жниварські пісні: пісенник / упоряд., вступ. ст. О. Ю. Чебанюк. — К.: Муз. Україна, 1990. — 223 с.
18. Подільські колядки і щедрівки / упоряд. Широцький К. В. — Кам'янець-Подільський, 1991. — 32 с.
19. Пісні Сумщини укр. нар. пісні: пісенник / фольклор. записи та вступ. ст. В. В. Дубравіна ; редкол.: М. М. Гордійчук [та ін.]. — К.: Муз. Україна, 1989. — 503 с.
20. Пісні Тернопільщини: календар.-обряд. та родинно-побут. лірика. Вип. 1: пісенник / упоряд.: С. Стельмащук, П. К. Медведик. — К.: Муз. Україна, 1989. — 483 с.
21. Пісні з Поділля: укр. нар. пісні / фольклор. записи і упоряд. Якобчука О. М. — К.: Муз. Україна, 1989. — 183 с.
22. Народні пісні з батьківщини Івана Франка / НАН України, Ін-т народознав. / зібрав та впоряд. В. Сокіл; худож. оформл. Л. І. Чабана. — Л.: Каменяр, 2003. — 407 с.: мал., ноти.

23. Пісні Черкащини: добірка Леопольда Ященка — К.: Фонд Івана Гончара, 2004. — 57 с.

24. А вже весна воскресла: гаївки Прикарпаття / збирач і упоряд. П. Свериданик. — Коломия: Світ, 1993. — 64 с.

Дискографія

1. Пісні української землі [Звукозапис]. — К.: УКСП «Кобза», 1990. — 1 мк стерео.

2. Традиційна музика українців [Звукозапис]. — К.: УЕЛФ, 1997. — 1 мк стерео.

3. Вітер степовий. Музичний фольклор Центральної України (с. Розумівка, с. Липняжка Кіровоградської області) [Звукозапис]. — К.: УЕЛФ Комора, 1997. — 1 мк стерео.

4. Традиційна музика Київщини. Лівобережжя (автентичне виконання) [Електронний ресурс]. — К: О. Захаренко [Караван CD], 1997. — 1 ел. опт. диск.

5. Ой, як же було ізпрежди віка: традиційні пісні правобережної Київщини [Звукозапис]. — Мистецька агенція «Саме так!» — К., 2001. — 1 мк стерео.

6. Пісні Полтавщини. Традиція села Ключниківки [Звукозапис]. — К.: УЕЛФ: Комора, 1997. — 1 мк стерео.

7. Ой ходив та й Донець... [Звукозапис]: обрядові та ліричні пісні Харківщини. — Х.: Студія Лева, Кобза., 1999. — 1 мк стерео.

8. Рано-рано да зйду на гору. Традиційна музика Полісся [Електронний ресурс]: у 2 ч. — К.: Культурологічна експедиція МНС України : УЕЛФ, 1997. — 1 ел. опт. диск.

9. Пісні східного Поділля. Традиція села Кидрасівки [Електронний ресурс]. — Кіровоград-Київ (Rostok records), 2001. — 1 ел. опт. диск.

10. Карпатія [Звукозапис]: етнічна музика України. — Атлантік, 2003. — 1 мк стерео.

11. Чорний потік [Звукозапис]: етнічна музика України — Атлантік, 2003. — 1 мк стерео.

12. Зелений шум Полісся. Традиційна культура Поліського краю [Електронний ресурс]. — К.: Арт Екзистенція: УЕЛФ: Арт Велес, 2002. — 1 ел. опт. диск.
13. На нашій юлойдци. Традиційна музика західного Полісся [Електронний ресурс]. — К.: Музика світу : Просвіта, 2004. — 1 ел. опт. диск. — (Етнічна музика України. Українська колекція).
14. Бервін бервінковії [Електронний ресурс]. — К.: Атлантік: Просвіта, 2004. — 1 ел. опт. диск. — (Етнічна музика України. Українська колекція).
15. Святки: традиційна музика Полтавщини [Електронний ресурс]. — К.: Атлантік: Просвіта, 2004. — 1 ел. опт. диск. (Етнічна музика України. Українська колекція).
16. Рай розвився [Звукозапис]: християнські мотиви в українському фольклорі. — К.: Гурт «ДРЕВО», 2001. — 1 мк стерео.
17. Муравський шлях. Традиційні козацькі та ліричні пісні Харківщини та Полтавщини [Звукозапис]. — Х., 2000. — 1 мк стерео.
18. Коло роду [Звукозапис]: прогр. гурту дівчат театру «Обереги». — Х., 2000. — 1 мк стерео.
19. Гілка: пісні українських степів [Звукозапис]. — Варшава: КОКА, 1994. — 1 мк стерео.
20. Тріо «Золоті ключі» [Звукозапис] : пісні укр. народу. — КП «Оберіг-XXI», 1999. — 1 мк стерео.
21. Вік любиш — не налюбишся [Електронний ресурс]. — Гурт «Божичі». — Lavina Music, 2007. — 1 ел. опт. диск.

Бібліотеки

1. Бібліотека Харківської державної академії культури : сайт. URL: <http://lib-hdak.in.ua/>
2. Національна бібліотека України імені В. І. Вернадського : сайт. URL: <http://www.nbuv.gov.ua/>
3. Національної музичної академії України ім. П. І. Чайковського: сайт. URL: <https://lib.knmau.com.ua/resources/archive/>

4. Харківська державна наукова бібліотека імені В. Г. Короленка : сайт.
URL: <https://korolenko.kharkov.com/>

ХАРКІВСЬКА ДЕРЖАВНА АКАДЕМІЯ КУЛЬТУРИ

ЩОДЕННИК ПРАКТИКИ

(вид і назва практики)

Здобувач вищої освіти _____

(ПІБ)

Кафедра _____

Спеціальність _____

Освітня програма _____

Освітній рівень _____

_____ курс, група _____

Висновок керівника практики від кафедр про проходження практики

Дата складання заліку «__» _____ 20__ р.

Оцінка:

за національною шкалою _____

(словами)

кількість балів _____

(цифрами і словами)

за шкалою ECTS _____

Керівник практики від кафедри _____

(підпис)

(ім'я та прізвище)

ХАРКІВСЬКА ДЕРЖАВНА АКАДЕМІЯ КУЛЬТУРИ

Факультет музичного мистецтва

Кафедра естрадного та народного співу

ЗВІТ**про проходження педагогічної практики**

Здобувач вищої освіти _____

(ПІБ)

Галузь знань _____

Спеціальність _____

Освітня програма _____

Перший рівень вищої освіти (бакалавр)

_____ курс, група _____

База практики _____

Термін практики з « ____ » _____ р. по « ____ » _____ р.

Керівник практики від кафедри _____

Дата здачі звіту на кафедру « ____ » _____ р.

Звіт захищений « ____ » _____ р.

Харків, 2026

НАВЧАЛЬНЕ ЕЛЕКТРОННЕ ВИДАННЯ

ПЕДАГОГІЧНА ПРАКТИКА

Програма та навчально-методичні матеріали
для здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти
зі спеціальності 025 «Музичне мистецтво»
Освітньо-професійна програма – «Народний спів»

Укладачі:

Карчова Юлія Іванівна,

кандидат мистецтвознавства, доцент кафедри естрадного та народного співу;

Бреславець Галина Миколаївна,

кандидат мистецтвознавства, доцент, доцент кафедри естрадного та народного співу;

Осипенко Вікторія Володимирівна,

кандидат мистецтвознавства, доцент, доцент кафедри естрадного та народного співу;

Шишкіна Олена Анатоліївна,

доцент кафедри естрадного та народного співу.

Друкується в авторській редакції

Комп'ютерий набір Карчова Ю. І.

План 2026

Адреса видавця:
ХДАК, Україна, 61057, м. Харків, Бурсацький узвіз, 4
тел. (057)731-13-85. e-mail: nmr-academy@xdak.ukr.education